

Література.

1. Gee, Winston (2011), “Debt, deficits, and modern monetary theory”, available at: <http://hir.harvard.edu/archives/2853> (Accessed 12 Oct 2015).
2. Irons, John, and Bivens, Josh (2010), “Government debt and economic growth”, available at: <http://www.epi.org/publication/bp271/> (Accessed 12 Oct 2015).
3. Tempelman, Jerry H. (2007), “James M. Buchanan on Public-debt finance”, available at: https://www.independent.org/pdf/tir/tir_11_03_06_templeman.pdf (Accessed 12 Oct 2015).

**ОСНОВНІ НАПРЯМКИ СТИМУЛЮВАННЯ ЕКОНОМІКИ
ХАРКІВСЬКОГО РЕГІОНУ ДЛЯ ПРИСКОРЕННЯ ПРОЦЕСІВ
КОНКУРЕНТНОЇ ЛІБЕРАЛІЗАЦІЇ**

Подобед Т. В., студентка

Науковий керівник: Алексєєва Т. І., к. е. н., доцент

Харківський торговельно-економічний інститут КНТЕУ

В умовах ринкового середовища фактор конкурентоспроможності підприємства, галузі й регіону в цілому набирає все більшої значущості для ефективного функціонування суб'єктів на міжнародних ринках.

Розвиток конкурентної лібералізації в масштабах світової та національної економіки має ряд важливих наслідків, основними з яких є:

- зниження зовнішніх торгових бар'єрів та зближення внутрішніх ринків розвинених країн з країнами «третього світу»;
- зростання конкуренції серед країн, що розвиваються за залучення заощаджень інвесторів;
- збільшення прибутку від інтеграції країни в світову систему.

Розвиток українського експорту передбачає подальше зростання взаємовідносин з країнами далекого зарубіжжя, зокрема з країнами-членами ЄС.

Для успішного реформування економіки України необхідно визначити основні перспективні напрями, які зможуть прискорити процеси конкурентної лібералізації Харківського регіону.

Для цього Харківщина має суттєві переваги, а саме: внутрішній ринок складає 2,8 млн. споживачів; наявність унікальних природних ресурсів: родючі чорноземи, природний газ, нафта, вапняк, крейда та багатьох інших, які забезпечують розвиток таких галузей, як машинобудування, хімічна, легка, харчова промисловості, сільське господарство.

Харківщина – центр наукових досліджень і освіти. Регіон має найбільший в Україні рівень економічно активного населення, в тому числі з вищою освітою, в ньому розвинута транспортна інфраструктура, застосовується європейський досвід для розвитку підприємництва. Все це дає підставу для виробництва конкурентоспроможної продукції та надання якісних послуг.

Одним із важливих напрямів розвитку експортного потенціалу Харківської області повинно стати поглиблення торговельних відносин з європейськими країнами. При цьому пріоритетним напрямом є створення зони вільної торгівлі та, як результат, нарощування обсягів реалізації готових виробів і розробка високотехнологічної продукції.

Основним документом, головним завданням якого є підвищення конкурентоспроможності Харківської області на основі розвитку експортного потенціалу виступає «Програма розвитку експортного потенціалу Харківської області та підвищення конкурентоспроможності продукції на зовнішніх ринках до 2016 року». Органом, який координує цей документ є Департамент з підвищення конкурентоспроможності регіону Харківської обласної державної адміністрації, який координує реалізацію державної політики з питань підвищення конкурентоспроможності України у Харківській області [1, 2].

У відносинах з країнами-членами СНД принципова позиція України полягає в необхідності встановлення між ними режиму вільної торгівлі на основі норм і принципів СОТ.

Ринки Близького Сходу, Латинської Америки, Африки та деяких країн Азіатсько-Тихоокеанського регіону є найбільш сприятливими для збуту української продукції агропромислового комплексу, машинобудування та металургії. Тому, перспективним є розширення співробітництва з цими країнами у торговельних відносинах, військово-технічній сфері з подальшим спільним освоєнням національних і регіональних ринків.

Згідно з результатами опитування експертного клубу «Think Tank», на думку фахівців, двигунами зростання регіону в найближчому майбутньому стануть наступні напрями: розвиток людського потенціалу та освіта (так вважають 65,2 % респондентів Інституту Горшеніна), промислове виробництво (56,7 %), ІТ-сектор і розвиток новітніх технологій (45,2 %) [3].

Основними видами послуг, завдяки яким буде розширено експорт регіону є наступні: транспортні, технічні, туристичні, освітні та консультаційні, комп'ютерні та ІКТ-послуги, медичні, фінансові послуги.

Визначені напрями розвитку експорту Харківського регіону на зовнішніх ринках будуть сприяти подальшому їх розширенню та закріпленню позицій на нових зовнішніх ринках; створенню умов для сталого розвитку Харківської області на основі підвищення конкурентоспроможності національної продукції; інтеграції України в європейську та світову економічну систему; зростанню обсягів експорту української продукції.

Таким чином, наявний потенціал Харківського регіону та виважена політика суб'єктів господарювання дозволять зміцнити вже наявні зв'язки з країнами-партнерами та здійснити вихід на нові «ніші» в структурі експорту.

Література.

1. Харківська обласна рада. База даних нормативних документів [Електронний ресурс]. офіц. веб-сайт. – Режим доступу <http://www.ts.lica.com.ua>. – Назва з екрану.

2. Департамент з підвищення конкурентоспроможності регіону Харківської обласної державної адміністрації [Електронний ресурс]. офіц. веб-сайт. – Режим доступу: <http://www.compet.kh.gov.ua>. – Назва з екрану.

3. Інформаційне агентство ТОВ «УНІАН» [Електронний ресурс]. офіц. веб-сайт. – Режим доступу: <http://yearago.unian.ua>. – Назва з екрану.

ФІНАНСОВИЙ РИНОК УКРАЇНИ: ПРОБЛЕМИ ТА ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ

Повжик К. В., аспірант

*Науковий керівник: Абакуменко О. В., д.е.н., професор
Чернігівський національний технологічний університет*

На сьогодні в Україні все більш значущим стає питання формування ефективно організованого та стабільного фінансового ринку. Фінансовий ринок складається з декількох сегментів: валютний ринок, ринок цінних паперів, кредитний ринок та ринок фінансових послуг. Особливістю фінансових ринків країн, економіка котрих знаходиться на етапі становлення, є нерівномірність у розвитку цих сегментів: кредитний ринок є добре розвиненим, а інші сегменти перебувають на початкових стадіях розвитку і є вразливим до внутрішніх та зовнішніх кон'юнктурних коливань.

Аналіз даних Державної служби статистики та НБУ свідчить, що за 2007 р. номінальний ВВП зріс на 32,5%, 2008 – 31,5%, активи банків зросли за аналогічний період на 76,2% та 54,5%, за 2013 р. ВВП зріс на 3,1%, активи – 13,4%. Випереджальні темпи росту банківських активів вказують на наявність короткотермінового спекулятивного капіталу. Загалом, станом на кінець 2014 р. активи комерційних банків становили 1361852 млн. грн. Також зростання депозитного портфелю (0,8%) значно меншими обсягами ніж кредитного (12,1%) у 2014 р. вказує на наявність проблем ліквідності, що спричинена масовими відтоками заощаджень через тотальну втрату довіри до установ серед населення. Згідно даних НБУ, протягом 2014 р. збитки комерційних банків склали майже 53 млрд. грн.

Зазначимо, що дії НБУ щодо підтримки фінансових інститутів не дали очікуваних результатів. Зокрема, протягом 2014 р. загальний об'єм рефінансування склав 222,3 млрд. грн. Проте розподіл переважно здійснювався виходячи не з якісних критеріїв, а політичних вподобань, саме тому дії не дали потрібного ефекту для стабілізації банківського сектору, але сприяли скороченню золотовалютних резервів. Регулювання НБУ валютного ринку також не було ефективним: протягом 2014 р. гривня девальвувала більш ніж вдвічі, що спричинило паніку серед населення, дало поштовх розвитку сірого та чорного валютних ринків, значною мірою ускладнила умови роботи для суб'єктів господарювання.

Фондовий ринок України характеризується слабкістю та нерозвиненістю. Станом на кінець 2014р., на ринку зареєстровано 10 організаторів торгів, що жодним чином не підвищує якість послуг, навпаки, створює умови для